

Nurmijärvi Jongun kylät

K
y
l
ä
s
u
u
n
n
i
t
e
l
m
ä

Innostuvien
ja
luovien
ihmisten
kylä

Kylä-
toimintaa
erämaan
äärellä

56 täys-
vallattoman
poika-
miehen
vapaa-alue

2006

JOHDANTO	4
NURMIJÄRVEN KYLÄ.....	4
<i>Kylätoiminta.....</i>	4
Kylätoimikunta	4
Maamiesseura	5
Metsästys ja kalastus.....	5
TULEVAISUUS JA KEHITTÄMISOHJELMAT	5
<i>Kehittämishjelmat .....</i>	6
Kyläyhdistys ja kyläraitin maisemointi	6
Kylätalo, tapahtumat ja harrastustoiminta	6
Palvelujen kehittäminen kylällä	7
Matkailun ja kylätoiminnan yhteistyö.....	7
TYÖSKENTELYTAPA	7
<i>Tulevaisuuden verstaas.....</i>	7
Nurmijärven analyysi	8
Synkistelyilta.....	10
Nurmijärven nelikenttäanalyysi	12
Irrotteluilta.....	14
Nurmijärven unelmia.....	16
Ideoista toimenpiteisiin	18
Nurmijärven nettiverstaas	18
TAULUKOT	19
YHTEYSTIEDOT	19

JOHDANTO

Nurmijärven kyläsuunnitelma ja sen laatiminen toteutettiin osana Kyläsuunnittelijat verkossa –hanketta, jota rahoittaa Vaara-karjalan Leader ry. Maaseudun Sivistysliiton Itä-Suomen aluekeskuksen ja Pohjois-Karjalan Kylät ry:n tavoitteena on tehdä hankkeen avulla kymmenen kyläsuunnitelmaa Pielisen Karjalan kyliin. Kyläsuunnitelma on kooste kyläkokousten työstä ja se on yhteistyön sekä yhteisen suunnittelun tulos.

NURMIJÄRVEN KYLÄ

Nurmijärven kylä sijaitsee Lieksasta pohjoiseen noin 28km Lieksa-Kuhmontien varressa. Kylän läheisyydessä on kolmen kauniin pikkujärven kokonaisuus ja kylän läpi virtaa luonnonkaunis, erämäinen Jongunjoki. Kuhmon Jonkerijärvestä lähtevä ja Lieksanjokeen laskeva vesireitti on 70 km pitkä ja monin paikoin vauhdikaskin melontareitti. Reitillä on 38 koskea ja putousta noin 80 metriä. Matkailuyrityksiä kylältä löytyy kolme kappaletta: Erästely Canoe & Outdoors, Jongunjoen Lomapirtti ja koiravaljakkoajeluihin erikoistunut Nurmijärven Luonto- ja Eräkeskus.

Kivivaarantien varressa on talvisodan muistomerkki, Änäkäisen viivytysasema, Salpalinjan etuasema. Asemaa on entisöity varsinkin tien pohjoispuolella. Erikoisin linnoite on kallioon louhittu luola tien eteläpuolelle. Se sisältää kalliosuojan ja kaksoiskivääripesäkkeen. Talvisodan asema rakennettiin YH:n aikana 16.10.-30.11.1939. Siitä on näkyvissä enää muutama panssarikivi ja kaivanto, koska aseman päälle rakennettiin välirauhan aikana Salpa-linjan etuaseman laitteet. Viivytysasemassa taisteltiin talvisodan alkupäivinä 2.–8.12.1939. Kivivaarantien seurojentalolta on aikanaan alkanut Rukajärventie.

Kylän keskustasta löytyy legendaarinen Aunen kahvila, joka on tunnettu uunituoreista, paikanpäällä leivotuista kahvileivistä. Kahvilan yhteydessä on pieni kyläkauppa, josta voi ostaa peruselintarvikkeita. Kahvila on auki ympärivuoden joka päivä.

Kylätoiminta

Kylätoimikunta

Nurmijärvellä on toiminut aktiivinen kylätoimikunta. Kylätoimikunnan suunnitelmissa on jo jonkin aikaa ollut rekisteröityminen kyläyhdistykseksi. Puheenjohtajan johdolla kylätoimikunta on saanut kyläläiset innokkaasti ja joukolla mukaan kylän kehittämiseen. Nurmijärvellä järjestetään monenlaisia tapahtumia vuosittain, joiden valmisteluun ja toteutukseen kyläläiset osallistuvat.

Vuotuisia tapahtumia kylällä ovat mm. :

- Grillijuhlat
- Maalaismarkkinat
- Vetokoiratapahtumat
- Kanoottiretket
- Onkimis- ja pilkkikilpailut
- Kauneimmat joululaulut
- Musiikkitapahtuma/
Vaskiviikot
- Sotamuistelut Änäkäisellä
- Kuutamoilta
- Pikkujoulut lapsille

Kansalais- ja aikuisopiston kautta on järjestetty erilaisia kursseja, koulutuksia ja jumppakerhoja, esim. venäjän kielen, tietokone-, posliinimaalaus- ja pajukurssi sekä jumppakerho. Näiden lisäksi kylällä on yhdessä harrastettu avantouintia ja sauvakävelyä.

Kylätoimikunnan ja seurakunnan yhteistyönä on kylällä vuosittain elonsiunaus, työtupailtoja ja yhteiset pikkujoulut.

Nurmijärven palveluihin kuuluu myös valaistu latu (2,5 km) sekä valaisemattomat ladut, joita on yli 20 km sekä avantouimareille avanto.

Maamiesseura

Kylällä toimii vielä toistaiseksi maamiesseura, jonka omistuksessa kylätalo on. Seura on miettinyt talon siirtämistä perustettavan kyläyhdistyksen hallintaan.

Metsästys ja kalastus

Jongun kylillä toimii useita metsästysseuroja, osakaskunta ja kalastuskunta.

- ❖ Jongunjoen Riistamiehet, maja Ylä-Pälvelammella
- ❖ Valaman Vaanijat
- ❖ Kivivaaran Erämiehet, Välilammen kämppä
- ❖ Laklan kiertäjät, kota

TULEVAISUUS JA KEHITTÄMISOHJELMAT

Kyläsuunnitelmaa ja kehittämisohjelmia työstettiin viidessä kyläillassa. Suunnitteluilloissa oli mukana kahdestakymmenestä lähes viiteenkymmeneen kyläläistä kyläiltaa kohden. Eri työvaiheisiin osallistui yli kahdeksankymmentä kyläläistä. Työmenetelmänä käytettiin Tulevaisuuden Verstas työpajaa sekä nettiverstasta. Nettisivuille www.msl.fi/nurmijarvi koottiin kyläiltojen materiaali, mikä mahdollisti myös ns. ”etäkyläläisten” osallistumisen suunnitteluun. Nettisivuja hyödynnettiin myös ilmoitustauluna, markkinapaikkana, jonne kyläläiset pystyivät kokoamaan, omien pienkäyttäjätunnusten kautta materiaalia kylän toiminnasta, tapahtumista ja historiasta. Kyläiltoihin väki

kutsuttiin koolle joka talouteen postitetuilla kirjeillä, lehti-ilmoituksilla ja Pohjois-Karjalan radion ääniaaltojen kautta menovinkeissä.

Kehittämishjelmat

1. Kyläyhdistys ja kyläraitin maisemointi
2. Kylätalo, tapahtumat ja harrastustoiminta
3. Palvelujen kehittäminen kylällä
4. Matkailun ja kylätoiminnan yhteistyö

Kyläyhdistys ja kyläraitin maisemointi

Syksyn 2006 aikana Nurmijärven kylälle perustettiin kyläyhdistys **Jongun Kylät ry** jatkamaan kylätoimikunnan aktiivista toimintaa. Yhdistyksen toimintasuunnitelma ja mahdollinen kehittämishanke työstetään kevään 2007 aikana. Kylän omat nettisivut ovat myös suunnitelmassa. Nurmijärven väliaikaiset nettisivut löytyvät osoitteesta www.msl.fi/nurmijarvi .

Kyläiltojen avulla on kylälle kehittynyt hyvä positiivinen yhteishenki ja kyläläiset ovat tutustuneet paremmin toisiinsa. Kyläyhdistyksen tavoitteena on koota yhdessä kyläkehittäjien kanssa kyläläiset jatkossakin yhteen 1 – 2 kertaa vuoden 2007 aikana. Ensimmäinen tapaaminen olisi huhtikuun puolessa välissä, jolloin kylän esite valmistuu ja se julkaistaan.

Nurmijärven maamiesseura ja kylätoimikunta on vuosia tehnyt yhteistyötä kyläraitin siistimisessä ja maisemoinnissa. Palkatun henkilön turvin on kylämaisemaa raivattu ja siistitty ja kyläraitti näyttääkin hyvin hoidetulta. Tätä toimintaa on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa. Maisemoinnin suolaksi ja lisäksi on suunnitteilla kyläläisten yhteinen yhteisötaiteen tuottaminen kylämiljöön rikastuttamiseksi.

Kylätalo, tapahtumat ja harrastustoiminta

Uusi kyläyhdistys hankkii omistukseensa maamiesseurantalon kylätaloksi ja harrastustoimintapaikaksi. Kylätaloa on tarkoitus hieman kunnostaa ja tehdä siitä kylän keskuspaikka ja olohuone kyläläisille. Kylätalo tulee omalta osaltaan tukemaan myös kylän matkailuyrityksiä ja matkailutoimintaa. Se antaa puitteet erilaisten juhlien, tapahtumien, koulutusten ja kurssien järjestämiseen. Kevään 2007 aikana valmistellaan toimintasuunnitelma ja mahdollinen hankesuunnitelma talon toiminnan kehittämiseen ja kunnostamiseen.

Leader hanke 2007/ Pohjois-Karjalan maaseutuohjelma, toimintalinja 4.
Valmistelu kevät 2007

Palvelujen kehittäminen kylällä

Useassa kyläillassa nousi esille tarve kyläavustajista. Tavoitteena on löytää toimintamalli kyläavustajien palkkaamiseksi. Todennäköisin vaihtoehto on palkkatuella kyläyhdistyksen toimiessa työnantajana. Kyläisännöinti on jo toiminnassa ja sitä hoitaa kyläpäällikkö Päivi Putkonen. Palvelujen ja kyläavustajien toiminnan kehittäminen on osa kylätalon, kylän keskuspaikan kehittämisohjelmaa.

Matkailun ja kylätoiminnan yhteistyö

Kylällä toimii kolme suurehkoa maaseutumatkailuyritystä. Kaikilla yrityksillä on omat selvät erikoistumisalansa. Kylän syrjäinen sijainti luontoineen on ihanteellinen paikka koiravaljakkoyritykselle. Nurmijärven Luonto- ja Eräkeskus on erikoistunut koiravaljakkoojeluihin ja -retkiin. Asiakkaat vetokoiraretkille tulevat pääsääntöisesti Keski-Euroopasta. Upea vesistöreitti mahtavine koskineen ja rauhallisine osioineen mahdollistaa Erästely Canoe & Outdoors melontakeskuksen monipuolisen toiminnan. Laajat erämaat, metsästys, kalastus ja siihen liittyvä matkailu ja matkailutuotteet luo puitteet Jongunjoen Lomapirtin toiminnalle.

Sotahistorian hyödyntäminen lisää kylätoiminnan ja matkailun yhteistyötä. Maaseutumatkailun hyvän onnistumisen perusedellytyksiä on kylän ja kyläläisten myönteinen kanta ja innokkuus matkailuun ja matkailun kehittämiseen. Nurmijärven kylällä järjestetään muutamia tapahtumia jossa kyläläisten ja matkailuyritysten yhteistyö näkyy ja kuuluu. Näitä tapahtumia ovat mm. maalaismarkkinat ja vetokoiratapahtuma sekä sotamuistelmät Änäkäisellä. Tapahtumien markkinointiin ja kehittämiseen on tarkoitus panostaa ja tarkemmat suunnitelmat tapahtumista kehittyvät ajan ja tarpeen myötä. Kylätoiminnalla ja sen kehittymisellä on merkitystä matkailuyritysten toimintaan. Yhteinen sävel ja yhteistyömalli matkailun ja kylätoiminnan välille antaa summan jossa 1+1 on vähintäänkin kolme.

TYÖSKENTELYTAPA

Tulevaisuuden versta

Tulevaisuuden versta on osallistavan suunnittelun työmenetelmä, jossa työvaiheet ovat jakaantuneet neljän osaan. Ensimmäisessä osassa kartoitetaan kylän osaamiset, taidot, palvelut, merkittävät kohteet ja verkostot. Toisessa osassa määritellään kylän kehittämisen esteet ja käydään kylän ongelmien kimppuun. Kolmannessa osassa loihditaan esiin kylän ideat ja unelmat. Neljännessä osassa työstetään ideoiden ja kehittämisajatusten sekä ongelmien ja kehittämisesteiden pohjalta toivesuunnitelmia ja kehittämisohjelmia.

Keskeisen osan työstä tekevät kyläläiset, jotka tuottavat ja arvioivat kyläilloissa suunnittelun perustaksi ne ideat, unelmat, ongelmat ja probleemat, joihin kehittämissuunnitelmat kullakin kylällä pohjautuvat. Samoin toivesuunnitelmat ja kehittämisohjelmat työstetään kyläläisten omin voimin teemaryhmittäin niin, että niiden toteutumisedellytykset ja –mahdollisuudet arvioidaan kriittisesti.

Jokaista kyläverstasta avustaa ja ohjaa oma kyläkohtainen kyläsuunnittelija. Nurmijärvellä kyläsuunnittelijoina toimivat Timo Reko Maaseudun Sivistysliitosta ja Anne Pulkkinen Pohjois-Karjalan Kylät ry:stä. Kyläsuunnitteluiltoja kyläkohtaisen verstaan läpiviemiseksi tarvittiin kuusi. Kyläillat sovittiin yhdessä kylätoimikunnan kanssa ja niihin kutsuttiin kaikki kyläläiset paikallislehti-ilmoituksin, talouskohtaisin kirjein, maakuntaradion ja maakunnallisen lehden menopalstoilla. Kyläsuunnitteluiltojen välivaiheiden tiedot tallensi Silja Reko ja kyläkirjeiden postituksesta vastasi Petra Ikonen

Nurmijärven kyläillat:

Kylätoimikunnan nykyinen puheenjohtaja Päivi Putkonen aloitti tammikuussa 2006 ja hän on saanut kyläläiset toimimaan innokkaasti yhdessä. Ensimmäisessä kyläillassa oli paikalla neljäkymmentäkahdeksan ihmistä ja yhteensä iltoihin osallistui yli kahdeksankymmentä eri kyläläistä. Innostus oman kylän kehittämiseen on suorastaan valtava ja kylällä vallitsee hyvä yhteishenki.

7.4. Analyysi-ilta

21.4. Synkistelyilta

12.5. Irrotteluilta

8.6. Nurmijärven kehittämisohjelmien ja toivesuunnitelmien työstäminen

18.8. Nurmijärven kehittämisohjelmien ja toivesuunnitelmien jatkaminen

Nurmijärven analyysi

Nurmijärven analyysi-iltana kartoitettiin kylän osaamisia ja taitoja. Kyläillassa kirjattiin kylän ammatit, ihmisten harrastusosaaminen, kylän merkittävät paikat ja rakennukset. Kylän yrittäjät listattiin samoin kuin yhdistykset, kylän tapahtumat ja juhlat.

Nurmijärven ammatteja

Autonasentaja, eräopas, hitsari, kahvila-apulainen, karhunkaataja, katiskantekijä, kirjastovirkailija, kirvesmies, koirankasvattaja ja -kouluttaja, kokki, kotiaivustaja, laitoshuoltaja, leipuri, levyseppä, lomittaja, luomuviljelijä, lähihoitaja, maalari, maanviljelijä, matkanjohtaja, metsuri(evp), metsäkoneenkuljettaja, nuorisonohjaaja, opas, opettaja, perhepäivähoitaja, puutarhuri, rajavartija, ratsutilallinen, suntio, sähkömies, taksisuhari, talonmies, toimistotyöntekijä, ulkosuntio, ylipanostaja ja yrittäjä.

Nurmijärven harrastustoimintaa

kansantanssi, autoilu, avantouinti, body pump, hiihto, huovutus, huutokauppa, jumppa, kalankasvatus, kalastus + salaosastot!, kanojen kasvatus, karhunvaellus, keramiikkatyöt, kielet, koiraharrastus, koiravaljakkoajelut, korttipeli, yatsi, rommi, koskenlasku, kukkien kasvatus ja asettelu, kuntosali, kuvien tekeminen, käsityöt, laskettelu, leipominen, lenkkeily, lumen pudotus katoilta, lumikenkäily, marjastus, matkailu, melonta, metsänhoito, metsästys, moottori- ja potkukelkkailu, musiikki, mölkky, paju-, tuohi- ja kaislatyöt pieniä puutöitä, pilkkiminen, polkupyöräily, posliinin maalaus, postimerkkien keräily, potkupyöräily, projektit, puutarhan hoito, ratsastus, romunkeräys, ruuanlaitto, sauvakävely, sienestys, tietokone, tv:n katselu, umpihankivaellus, valokuvaus, vatsatanssi, veneily ja yhdistystoiminta.

Nurmijärven paikat, rakennukset ja luontokohteet

Jongunjoki, Karsikkopuu, Käärmeukuusia (Särkkävaara, Savijoentie), Mukuramännyt, Rahapetäjä ja Selkolan kuusi (luontokohteet)

Joukkohautoja, hautausmaa, Heinäjoen motti, Juoksuhaudat (uudet +vanhat), Kurkiniemi, Louhikkovaaran muistomerkki, Ortodoksinen hautausmaa (vanha), panssariestelouhos, Puurunlinja, Rukajärventie, Ruokolaisten haudat, Salpalinja, Savijoen vesimylly, Stolbovan rauhan rajakivi, tunnustuksettomien hautausmaa, tykkikaivanto, Vanha kirkkotie, Unelmiini-polku, Vornasen luola ja Änäkäinen (paikat)

Lomapirtti, Maamiesseurantalo, Nurmijärven entinen koulu, palokalustovaja, rajaseutukirkko ja kappeli, Tuhkalan tilalla esikunta + vanha koulu ja tuulimylly (rakennukset)

Nurmijärven yritystoiminta

• Jongunjoen Lomapirtti • Erästely Canoe&Outdoors • Nurmijärven Luonto- ja Eräkeskus • Aunen Kahvila- elintarvike ja käteiskauppa • Kylätaksit (Jongunjoen Taksi ja Erästely) • Hirsiveistämö Partanen Kotileipomo Irja Turunen Riihipellon Talli	• Peruna- ja juuresviljelijä Pekkarinen • Siemu - puiden ja taimien kasvatusta ja metallityöt • Puutavaran kuljetusyritys • Mansikkatila Määttä • Karhunkaataja (Väinö Heikkinen) • Ritojoen Matkailu • Maatilayrityksiä 5 kpl

Synkistelyilta

Toisessa kokoontumisessa synkisteltiin Nurmijärven ongelmat esiin. Yritettiin löytää tärkeimmät kehittämisen esteet ja hahmottaa mihin eri kyläelämän osa-alueisiin ne liittyvät. Synkistelyvaiheessa laadittiin myös kylän nelikenttäanalyysi. Ongelmat ja kehittämissajatukset tuotettiin seinäpapereille kirjoittaen ja tärkeimmäksi koetut kehittämisen esteet sekä ideavaiheen ajatukset valittiin äänestämällä. Jokainen paikalle saapunut sai tuoda oman näkemyksensä julki avoimesti. Esille nostettuja ongelmia ei arvosteltu, eikä niitä myöskään pyritty synkistelyiltana ratkomaan. Ainoana rajoitteena oli henkilökohtaisuuksien jättäminen synkistelyn ulkopuolelle.

KYLÄTOIMINTA

- Karaoketilaisuus jonnekin ainakin loma-kesäaikaan
- Lisää retkiä kylän järjestämänä, 2
- Lisää virikettä kylälle
- Liian vähän tapahtumia ja kerhoja 4
- Toimintaa kylälle 3
- Yhteistoiminnan (seuratoiminnan) heikentyminen 2

KYLÄTALO

- Kylätalo lämpimäksi ympäri vuoden, talvilämmin yhteinen kokoontumispaikka 7

PALVELUT

- Bussit ei kulje kesällä
- Enemmän elintarvikekauppoja
- Hoitokoti vanhuksille 2

PALVELUT

- Huonot vanhusten palvelut 5
- Kyläapulaiset tarpeen 1
- Kyläavustaja kylälle, EU-rahast, mies ja nainen 8

HARRASTUSTOIMINTA

- Curling-sisärata puuttuu
- Kangaspuille koti
- Harrastustila höyläpenkille
- Kylän tietokonekurssi puuttuu
- Lieksaan curlinghalli
- Liian vähän urheiluharrastuksia
- Lisää kansalaisopiston kursseja kylälle
- Uimahalli puuttuu

- Kylälle talkkari-apupari, kaikkea kodin työtä avuttomille 13
- Linja-autoliikenne kesällä = 0 lisää linja-autovuoroja
- Metsätyömieskoti
- Oma koulu puuttuu 1
- Palvelujen puuttuminen, lisää palveluja 2

INFRA

- Aina liukas tie talvella Lieksaan
- Enemmän harrastusmahdollisuuksia mm. jäähalli
- Huonokuntoinen uimaranta, kunnan uimaranta kylälle 4
- Jätevesiratkaisu 2
- Kuhmon tie kuntoon 4
- Kuoppaiset tiet 4
- Kyltit puuttuvat, huonosti informoitu 1
- Laajakaista liian laaja =puuttuu 14
Laajakaista puuttuu 14
Langaton laajakaista puuttuu, ADSL 4
- Lentokenttä ja lentäjät
- Nopeammat internet-yhteydet
- Pukukoppi ja wc puuttuvat uimarannalta, pukukopit uusiksi 2
- Pyörätie kylälle, kuorma-autot ajavat mummot kumoon 1
- Rajanylityspaikka Kivivaaraan, ei Inariin 4
- Sivutiet parempaan kuntoon
- Tie talvella urilla ja älyttömän liukas, missä hiekat? 2
- Tulevaisuuden jätevesiratkaisut

ASUKKAAT

- 62-vuotiaalle naiselle kunnan mies 1
- Asenne
- Ei ole paljon kavereita
- Huono kielitaito
- Hymyä enempi huuleen
- Hyväsydämissiä ihmisiä kaivataan enemmän
- Ihmisiä lisää
- Ilta saapuu ja voimat uupuu 1
- Joillakin heikot ihmissuhteet
- Kaverit kaukana
- Kieliongelmia
- Lasten harrastukset ja kaverit
- Lieksassa
- Liian vähän ongelmia
- Lisää turisteja kylälle käymään ja olemaan
- Lisää uusia asukkaita
- Samat ihmiset yhdistyksissä (eläkevirat?)3
- Tyhmyys tiivistyy
- Usko itseän ja mahdollisuuksiin heikko 1
- Vapaita naisia puuttuu 53 poikamiehelle 1

<p>turhan kalliit 11</p> <p>INFRA jatkuu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vain 1. ja 2. katuvalo palavat • Huono tie Kuhmoon, matkailijat ja töissä kulkijat kärsivät, Nurmijärvi-Kuhmo ja Kivivaarantien alkupää perunapeltokunnossa (viljelymahdollisuusko?) 19 	<ul style="list-style-type: none"> • Vähän lapsiperheitä 7 • Viimeinen väri parrassa 1
<ul style="list-style-type: none"> • YMPÄRISTÖ • Aukkohakkuut • Eläinten puute • Enemmän lehmiä ja muita kotieläimiä • EU alas, ei lisää rajoituksia 2 • Heikot jäät • Hevoset puuttuvat • Hirveästi lunta ja pakkasta • Kelirikko • Kukkapellon puuttuminen • (yleisökäyttöön) • Lehmät vähissä • Liian pitkät välimatkat • Liito-oravat puuttuvat • Lintuinfluenssa, ei saa laskea kanoja ulos • Susia liikaa 3 • Tuulimylyssä on vain 3 siipeä • Vesistöjen rehevöityminen 5 • Ötököitä kesällä 	<p>TALOUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eläkkeet suuremmiksi 1 • Huonot rahoitukset • Kylällä liian vähän rahaa • Puulla huono hinta • Rahat eivät riitä 1 • Valuutan puute • Vähän työpaikkoja 5

Nurmijärven nelikenttäanalyysi

Kyläläiset kokosivat työryhmissä olemassa olevat Nurmijärven vahvuudet ja heikkoudet sekä lähitulevaisuudessa nähtävillä olevat mahdollisuudet ja uhkatekijät. Kooste työn tuloksesta on seuraavalla sivulla.

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> - puhdas luonto - kauniit maisemat - hyvät matkailumahdollisuudet - runsas poikamiestarjonta - paljon tapahtumia - vireä ja toimiva kylä - paljon yrityksiä - kyläläiset - ruuhkan puuttuminen - väljät asuinolot - vieraanvaraisuus - talkoohenki - luonnonantimet - sopuisa kylä - keskustaan hyvä tie - rauhallinen sijainti - matkailuyritykset - vesistö - metsästys- ja kalastusmahdollisuudet - turvallisuus ja yhteishenki - nähtävyydet 	<ul style="list-style-type: none"> - paljon vanhuksia - ikärakenne - syrjäinen sijainti - heikko tiestö - vähän nuoria ja lapsia, lapsiperheiden puuttuminen - ei ole koulua eikä kauppaa - ei ole tietoliikenneyhteyksiä, laajakaistan puuttuminen - rajanylityspaikka - huono Kuhmon tie - palvelujen puuttuminen (kauppa, posti, koulu) ja katoaminen - liikenneyhteyksien puuttuminen kesäaikana - joukkoliikenteen heikentyminen - pitkät välimatkat - Nurmijärvi-Teljo – tie huono - työpaikkojen puuttuminen
MAHDOLLISUUDET	UHKATEKIJÄT
<ul style="list-style-type: none"> - poikamiehet - luonto - nähtävyydet - paljon tilaa - paljon kiinnostuneita ihmisiä - tyhjiä kiinteistöjä - tontteja - sudet - turvetuotanto - matkailu ja sen kehittäminen - metsästysmatkailu - marjastus- ja sienestysmatkailu - marjojen jatkojalostus - luontomatkaillen lisääntyminen - vapaa-ajan vietto - etätyö - Venäjän rajan läheisyys, rajanylityspaikan rakentaminen - osallistuvia aktiivisia kyläläisiä - paluumuutto - bioenergian hyödyntäminen, viljely - riistan tarhaus (villisika) 	<ul style="list-style-type: none"> - nuoret ja lapset vähenevät - työttömyys - työpaikkojen väheneminen - poismuutto - raja (EU-raja) - sudet - EU-direktiivit - rahtikustannukset - ihmisten mahdollinen passivoituminen - 30 km matka Lieksaan, kallis bensa - lapsilla ei ole hoitopaikkaa eikä harrastusmahdollisuuksia - väestön vanheneminen - matkailijoiden puute

MAHDOLLISUUDET jatkuu

- kalanviljely
- palvelujen kehittäminen
- tapahtumien ja tanssien järjestäminen
- sotahistorian hyödyntäminen

Irrotteluilta

Kolmannessa kyläillassa visioitiin Nurmijärven unelmia. Tavoitteena oli hahmottaa kylän tavoitteita ja päämääriä, työstää kuvaa kylästä kymmenen vuoden päästä sekä arvioida maailman menon vaikutusta omalle kylälle. Irrotteluvaiheen alussa viriteltiin mielikuvitusta mm. harjoituksin ja tuotettiin seinäpaperitekniikkaa käyttäen ratkaisuja esteisiin ja ongelmiin sekä yleensäkin kehittämideoita ja -ajatuksia kylän kehittämiseksi. Tavoitteena oli luoda mahdollisimman suuri määrä ideoita. Ideat ryhmiteltiin eri teemojen alle.

Kylätoiminta

- villisikajuhlat Änäkäisen hiidenkivilouhoksella; 4
- kummikylä Galliasta Ranskasta, kun meilläkin on se hiidenkivilouhos kuten Obelixilla, molemminpuolista kyläilyä; 3
- petanque- ja mölkkykisat; 3
- Nurmijärven kylälle oma kummilapsi jostain kehitysmaasta ja kirjeillä pidetään yhteyttä; 2
- talvella yleinen pulkkamäkilaskettelupäivä; 2
- alueella toimivien yhdistysten yhteistoiminta paremmaksi; 1
- leikkimieliset urheilukisat; 1
- Nurmijärvelle joku vuotuinen tapahtuma, jonne saadaan väkeä myös kylän ulkopuolelta; 1
- taikajuomakurssi - oma viini ja vaihdetaan juomia ranskalaisten

Asuminen

- kyläpiika ja –renki; 8
- vanhusten palvelutalo; 4
- kyläkauppa; 3
- kiertävä parturi-jalkahoitopalvelu; 2
- hieroja-omahieroja poikamiehille tietää 53 työpaikkaa; 1
- kirjasto; 1
- liikenneopetusta eläkeläisille; 1
- pitkäripainen kylälle; 1
- posti; 1
- taloushallinnon kertaus- ja täydennyskurssi; 1
- kauppa Nurmijärvelle (toimiva);
- senioritalo;
- sielunhoitaja
- tietokone kylätalolle nettipisteineen;
- wellness-center kaikille;
- Virosta omalääkäri tai sairaanhoitaja asumaan ja töihin meidän kylälle

kanssa; 1

KYLÄTOIMINTA jatkuu

- taloudellisuusajokilpailu; 1
- joulukirkkoon hevosilla;
- juhannusjuhlat, grillijuhlat on jo
- porkkanafestarit;
- seuraleikkejä ulkotiloissa;
- urheilu- tai ulkoilutapahtuma kyläläisille ja turisteille
- (sauvakävely, pyöräily), kylätoimikunnan järjestämänä;

YHTEISTOIMINTA

- muistettaisi pysyä iloisina; 1
- jouluvalot nuotiopaikalle ja valaistu lumilinna risteykseen;
- miehet, ottakaa myös naisia pilkille?;
- tuumausmaja;

Kylätalo

- sisävessat kylätalolle
- talkkari töissä joka päivä
- leivinuuni kylätalolle
- kylän yhteinen olohuone; 4
- piirakan ja leivänpaistotalkoot;

Kulttuuri

- vanhanajan tanssit Ritoniemen navetan ylisillä; 8
- teatteriretkiä; 3
- kesäkauden päätöstanssit maalaismarkkinoiden aikaan; 2
- taidegalleria; 1
- (bussikatokset, jos bussi kulkee) katokset pajusta – yhteisötaidetta;
- kesäteatteri;
- Koiramäen lapset Nurmijärvellä –lastentapahtuma, kylällä n. 200 koiraa;
- taidetoimintatalo;
- teatterikursseja Nurmijärvelle, huippuopettajat;

Infra

- laajakaista käyttöön otettuna; 6
- Kuhmon tie on kunnossa ja puutarhoja on paljon; 4
- laajakaista; 4
- asfalttitie Kuhmoon; 2
- mattojen pesupaikka; 2
- siirtolapuutarha-alue; 1
- pyörätie Nurmijärven alueelle;
- valaistus luolalle
- pulkkamäki alas luolalta;

Ympäristö

- petojen katselupaikka ; 2
- kukkamaa Kivivaarantien risteykseen;
- wc ja kopit kuntoon uimapaikalle

Harrastukset

- curling-halli Nurmijärvelle turisteille näkyvään paikkaan; 3
- puutarhapalstat halukkaille; 3
- keramiikkapolttouuni; 2
- kesäajan karaoke; 2
- lasten liukumäki; 2
- pienin sintti –kilpailu; 2
- ongintakilpailut, kalastuskilpailut; 1
- (karhun) veistokurssi;
- erilaisia käsityökurseja;
- golfkenttä;
- jalkapallokenttä;
- jumppakerho;
- keilahalli kylälle;
- lentopallokenttä kuntoon;
- pelipaikka;
- pilkkikilpailut;
- punontapajun kasvatus;
- ranskankielen kurssi;
- rusettiluistelukenttä kylätalon pihalle;
- sienen ja marjan keruun ja järvikalastuksen järjestäminen turisteille;
- tilkkukurssi;
- tilkkutyökurssi;
- uimapaikka kuntoon;
- venäjänkurssi;
- vähintään kahdet kangaspuut;

Talous

- viinitila kylälle, marjoja on; 7
- jokialus välille Viitakoski-Hämeenjärvi; 4
- raja auki; 2
- kaivostoimintaa, malmikiviä etsimään; 1
- korukiviteollisuusalue, kaivaminen, koulutus ja jalostus; 1
- Nurmijärvelle casino-pelipaikka; 1
- energiapuun kerääminen metsistä ja kasvatus pelloilla;
- kalan istutuksia vesistöihin, niin että voidaan ruokkia vaikka koko Eurooppa;
- sotamuistomerkeillä kuhinaa, työllistää monta opasta kylältä;
- toimiva tuulimylly, uutispuurojauhot omasta myllystä syysmarkkinoille
- **Muut**
- miesten missikisat; 3
- poikamiesten rivitalo (naisille);

Nurmijärven unelmia

Nurmijärven unelmaa työstettiin ryhmissä, kolmena teemana. Ensimmäinen loi kuvaa siitä, miltä Nurmijärvi näyttää vuonna 2016. Toinen ryhmä arvioi, minkälainen on unelmien Nurmijärvi. Kolmas ryhmä pohti maailmanmenon vaikutusta kylän elämään.

1. Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot: (visio 5-10v. päästä)

- uudisasukkaita ja lapsia kylälle
- puutarhapalstoja
- nelikaistatie Kuhmoon
- erämaa-alueet käytössä
- luonnontuotteita jalostava yritys toiminnassa
- kauppa, koulu, päiväkoti, posti, pankki
- terveyspalvelut ja lääkäri
- raja auki
- paljon turisteja
- poikamiehiltä puutteet loppuvat
- hoitokoti
- polttoaineen myyntipiste
- Kuhmon tie asfaltoitu

2. Kylän unelmat; päämäärämme ja tavoitteemme

- oman kylän koulussa ainakin 53 3-luokkalaista
- kylätalo käy pieneksi, asukasluku n. 1500
- tonttimaasta on pulaa
- kansalaisopiston kursseille ei sovi
- Lidl on laajentunut Nurmijärvelle
- oma rypsiöljyasema
- äitienpäiväruusut kylän omasta ruusutarhasta
- kylällä oma parturi-kauneussalonki → wellness-center
- runkoputki vie viemärijätteet keskustaan
- kylätalo kyläyhdistykselle, lisää toimintaa
- Nurmijärvi-Teljo -maantie on kunnossa 2016
- kylällä on vakituinen työpari auttamassa kaikenlaisissa askareissa
- kylän uimaranta on huoliteltu
- jätevesiasiat kunnossa
- lääkäri kiertää kodeissa tarvittaessa

3. Maailmanmenon vaikutus kyläämme

- vedystä polttoainetta
- erilaiset tekniset laitteet
- etätyön määrä lisääntyy
- jonkun keksimä laite leviää maailmanlaajuisesti

- keksitään uusi kulkuneuvo, jolla voidaan liikkua vaivattomasti ja äänettömästi
- Venäjän raja aukeaa
- matkailun merkitys lisääntyy puhtaan luonnon ansiosta
- kaikki 53 poikamiestä löytävät viimeistään sitten oman armaan, kun Venäjän raja aukeaa
- yleinen karhujen ruokintapaikka rajan varteen matkailunähtävyydeksi
- asukkaat lisääntyvät
- turistivirta on totta
- tie on korjattu rajalle ja Kuhmoon
- luontomatkailu: uhka, myös sudet ja karhut mahdollisia
- maatilamatkailu on lisääntynyt

Ideoista toimenpiteisiin

Todentamisvaiheessa työstettiin ryhmittäin teemakokonaisuudet. Niistä valittiin joukko ideoita ja kehittämisajatuksia perusteluineen, joita lähdetäisiin kehittämään edelleen. Ryhmät kirjasivat ideoista ja ongelmista kehittämisohjelmia, joissa määriteltiin tulevat kylän toimenpiteet ja niiden toteuttamisen mahdolliset ongelmakohdat, vastuuhenkilöt sekä aikataulu. Työskentelyn aikana korostettiin, etteivät asiat hoidu itsestään, vaan vaativat jatkuvaa työskentelyä ja kylän eri intressipiirien yhteistyötä sekä päätettyihin tehtäviin sitoutumista.

Nurmijärven nettiverstas

Kyläsuunnitelman tueksi laadittiin Nurmijärven nettiverstas.

Kyläsuunnitelma eteni kyläkokoontumisissa, joissa kyläläiset työstivät kulloinkin eri aihepiirien asioita. Sen ohella nettiverstaaseen sai osallistua kuka tahansa Nurmijärven kyläläinen, kesäasukas, kylältä kotoisin oleva tai muuten kylän asioista kiinnostunut.

Nettiverstaaseen pääsi ja pääsee edelleen ilmoittamalla siitä sähköpostitse osoitteeseen timo.reko@mssl.fi tai puhelimitse 050 – 322 6798 ja 013- 220 374 (voimassa 31.12.2007).

TAULUKOT

Kesä- ja elokuussa 2006 Nurmijärven asukkaat aloittivat teemakohtaisen kyläsuunnittelun. Pienryhmissä pohdittiin, mitä kylällä tulevina vuosina tullaan tekemään. Alla oleviin taulukoihin on kerätty Nurmijärven kehittämistoimenpiteitä.

YHTEYSTIEDOT

Jongun Kylät ry

puheenjohtaja	Päivi Putkonen Kivivaarantie 1 81970 JONGUNJOKI paivi.putkonen@erastely.inet.fi	0400 916 470
varapuheenjohtaja	Kalevi Tahvanainen	
sihteeri	Olga Keränen	
rahastonhoitaja	Pirjo Turunen Nurmijärventie 163 C 81970 JONGUNJOKI	546 584

TEEMA: KULTTUURI

TOIVESUUNNITELMA	TOTEUTUSOHJELMA	Toimenpiteet esteen poistamiseksi	Vastuutahot	Aikataulu
Kehittämishanke / idea	Toteuttamisen esteet	Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Ketkä / kuka	Seuranta
kylähistorian laatiminen	vanhojen tietojen kerääminen ja kerääjän valinta	innokas kylähistorian laatija	kylätoimikunta	2007-2010
Aarne Purolan keräämien tietojen ja haastattelujen julkaisu	missä on haastattelunauhut?	haastattelunauhojen etsiminen	kylätoimikunta	2007
teatteriretket <ul style="list-style-type: none"> • kesäteatteriin 	riittävän suuri ryhmä	informaatio	kylätoimikunta	ympäri vuoden
tanssikurssi	tarpeeksi tanssipareja	informaatio	Kalevi Tahvanainen	talvella 2007
perinnekerho <ul style="list-style-type: none"> • vanhojen perinnetapojen vaaliminen 	ei vanhoja ihmisiä kylällä, jotka muistaisivat		kylätoimikunta	ympäri vuoden
talojen vanhat nimet esille <ul style="list-style-type: none"> • vanhat tienviitat 	lupa-asiat tiehallinnolta	lupa-asiat kuntoon	asuntojen omistajat	vuosi 2007

TEEMA: ELINKEINOT

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke / idea	TOTEUTUSOHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / kuka	Aikataulu Seuranta
energiapuun tuotanto ja keräily <ul style="list-style-type: none"> • ruokohelpiviljely • hakkuutähteet • energiapaju 	maanomistussuhteet, tuotantovälineet, työvoima?	maanvuokraus helpommaksi, pakkolunastetaan yhtiöiden maat, työn luonteeseen viitaten oletetaan työvoimaa olevan saatavilla riittävästi	yrittäjävetoinen	markkinatilanne määrää aikataulun
luonnonmarjojen talteenotto				
kalankasvatus	ei ole allasta	allas Kattilalampeen		
hakettaminen nuorten metsien hoitoon liittyen				

TEEMA: KYLÄTOIMINTA

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke / idea	TOTEUTUSOHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / kuka	Aikataulu Seuranta
kylätoimikunta rekisteröityy	raha	rahoitus (liite)	kylätoimikunta	2006-2008
kylätalossa <ul style="list-style-type: none"> • askartelu • kansalaisopisto • tietokone ym. kerhotoimintaa • nuorille toimintaa 	esteet pysykööt kotona	kansalaisopistolta vetäjät, vuokrausta, arvontaa, kylätapahtumia	kylätoimikunnan työntekijät	
uimaranta puhtaaksi, kopit, WC:t	rahoitus	yhteistoiminta	vastuhenkilö	

TEEMA: KYLÄTALO

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke / idea	TOTEUTUSOHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / kuka	Aikataulu Seuranta
KYLÄTALON TOIMINTA <ul style="list-style-type: none"> • itsepalvelukeittiö • internet-yhteydet • tv ym. • kansalaisopiston kurssit: venäjä, atk, posliinimaalaus, keramiikka, kankaankudonta, paju, ym. kiinnostavat aiheet • puutyöverstas • häät ym. perhejuhlat • teemapäivät vuodenaikojen mukaan • kasvivärjäyskurssit • kirpputori • yhdistysten kokoukset • ruokakurssit poikamiehille • tanssikurssit • leasing-lampaat, lammaspaimenelle työpaikka, talkkarille työpaikka 				
kylätalon kunnostaminen	omistuksen vaihdos	- kyläyhdistyksen perustaminen <ul style="list-style-type: none"> • perustamiskokouksen päätös ostamisesta • maamiesseuran kokouksen päätös myymisestä 	nykyinen kylätoimikunta, kyläyhdistys	v. 2006 alkusyksystä
kylätalon kunnostaminen	rahoitus, tekijät (toteuttajat), sitoutuminen	- selkeä toteuttamissuunnitelma mukaan lukien rahoitussuunnitelma	kyläyhdistyksen hallitus	v. 2006 alkusyksystä

TEEMA: YMPÄRISTÖ

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke / idea	TOTEUTUSOHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / kuka	Aikataulu Seuranta
Muntsurinjärvi	raha	rahoittajan löytäminen, toimelias hankkeen eteenpäin viejä	ympäristökeskus, ranta-asukkaat, kaupunki	mahdollisimman pian, järvi rehevöityy
Tuhkalan tuulimyllyn kunnostus	korjaussuunnitelma	EU-rahoitusta	museovirasto	
Savijoen vesimylly	korjaussuunnitelma	EU-rahoitusta	museovirasto	
vedenottoaikoja matkailijoille			vesiosuuskunta	
uimarannalle pukukopit			kyläyhdistys	

TEEMA: PALVELUT

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke / idea	TOTEUTUSOHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / kuka	Aikataulu Seuranta
seuraavat maalaismarkkinat Ritojoella	laiskuus	pitää ottaa itseään niskasta kiinni, pistää vain homman haisemaan	Ritojoen isäntä	syksyllä 2006
kyläavustajat	raha	EU-tuki	kylätoimikunta	2006
heinärieha Ritojoella	ei estettä	talkooapu	Ritojoen isäntä	kesä 2006, heinäkuu
juhannusjuhla lomapirtillä	esiintyjä	hankkia esiintyjä, (Kari Hämynen, Esko Meriläinen)	Heli P.	2006 juhannus
päivähoitopaikka	liian vähän lapsia	nuoret lapsia tekemään	talkootyönä (takutyö)	tulevaisuus
kauppa / kesäkioski	raha, yrittäjä	EU-tuki	ketä kiinnostaa	heti
kyläisännöitsijä		on jo toiminnassa (kyläpäällikkö)	Päivi Putkonen	

Nurmijärven kyläsuunnitelma 2006

Jongun kylät ry, Vaara-Karjalan Leader ry, Pohjois-Karjalan Kylät ry ja
Maaseudun Sivistysliiton Pohjois-Karjalan aluejärjestö ry

